

Velká východní krize

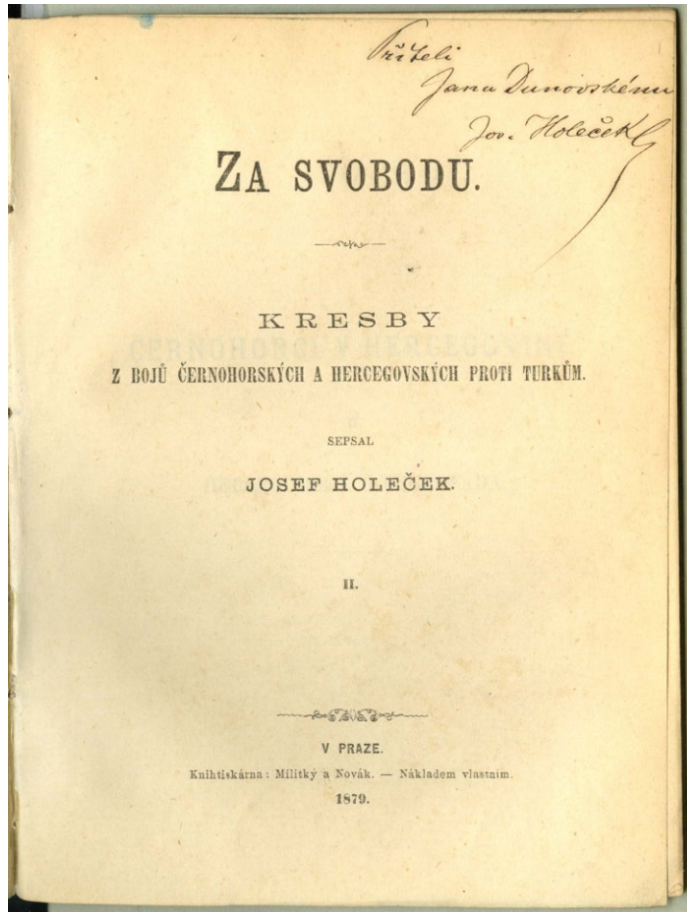
Černohorský kníže Nikola Petrović Njegoš v roce 1875

Hlavní vůdci hercegovského povstání: Bogdan Zimonjić, Mića Ljubibratić, Stojan Kovačević a Petar Pecija Petrović

Josef Holeček v 80. letech 20. století a jeho *Kniha za svobodu*, víceméně románově zpracovaný deník jeho novinářského působení mezi hercegovskými povstalci a během černo-horsko-turecké války 1876–1878

Peka Pavlović, černohorský vojvoda, vítěz nad Turky v bitvě na Muratovici. Později, poté, co se dostal do nemilosti černohorského knížete, působil v Bulharsku. Rytina je z časopisu Květy české

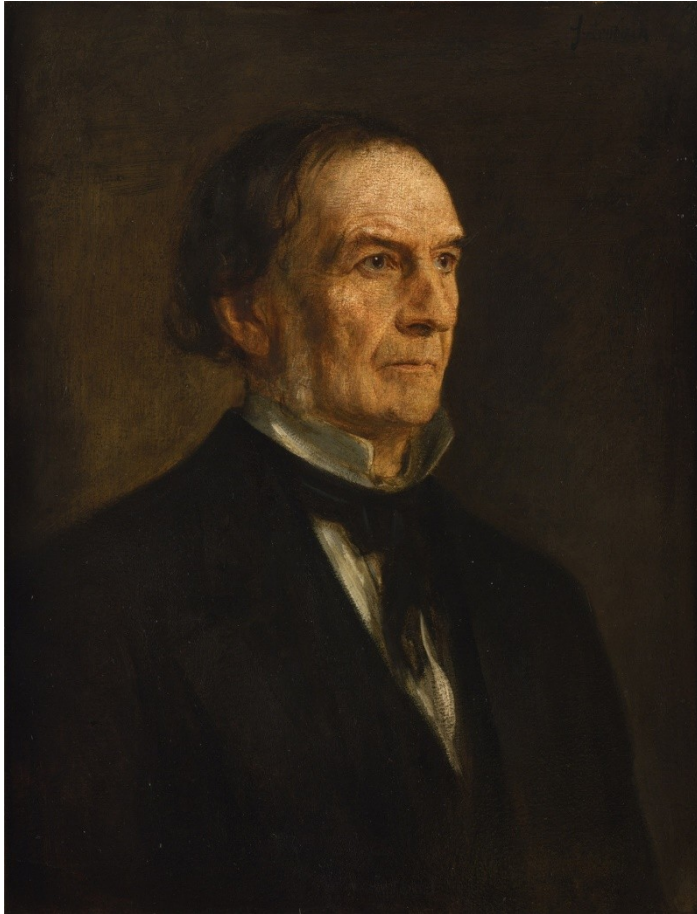

Z bojiště: Peko Pavlović.
(Dle fotografie kreslil Josef Mukafovský.)

Strůjci velmocenské politiky: kníže Alexandr Michajilevič Gorčakov a hrabě Gyula Andrásy

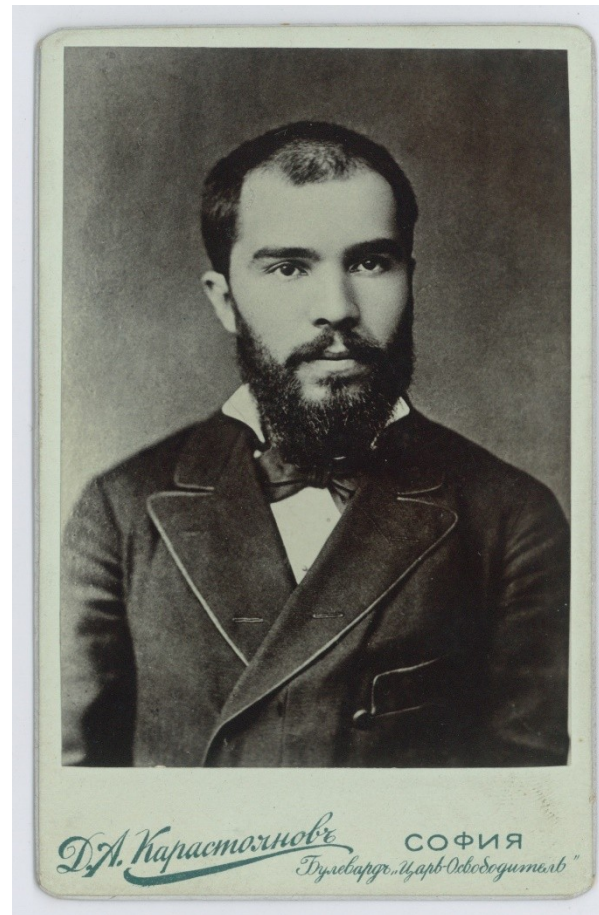

Politická protínání ve Velké Británii: vůdce liberální strany William Ewart Gladstone na obraze Franze von Lenbacha z roku 1874 a Benjamin Disraeli, 1. hrabě z Beaconsfieldu, premiér Británie v době Velké východní krize a vůdce Konzervativní strany

Christo Botev a Stefan Stambolov

Panajot Chitov a Georgi Benkovski

Oborište, místo, kde spiklenci domluvili zahájení povstání v Bulharsku. Foto V. Š.

Výsledky Dubnového povstání v představách výtvarníků: polského malíře v bulharských službách Antoni Piotrovského (Bašibozuci v Bataku) a ruského výtvarníka Konstantina Makovského (Bašibozuci).

Rytiny z časopisu Světozor, zdůrazňující situaci po povstání: Čerkesové odvádějí bulharské vesničany a obrázek s názvem: „Před popravou povstalců“

Christo Botev se se svou četou vyloduje u Lomu, poté, co unesl rakouský parník Radetzky, a jde vstříc své smrti

Americký korespondent Januarius MacGahan, který svými články z míst bulharského povstání zburcoval světovou veřejnost. Byl vždy v první linii, již během francouzsko-německé války, zprávy podával také z potlačení francouzské komuny. Sloužil jako korespondent v rusko-turecké válce, oženil se s ruskou šlechtičnou, nicméně v létě roku 1878 zemřel na břišní tyfus. Jeho zpravodajství mělo významný dopad na další rozvoj Velké východní krize.

Ibrahim Şinasi a vůdce reformisů, Ahmet Şefik Mithat Paša

Abdulhamid II, vládl v letech 1876–1909

W. & D. DOWNEY
PHOTOGRAPHERS

57 & 61, EBURY STREET
LONDON, S.W.

Kníže Milan Obrenović ve vojenské uniformě za srbsko-turecké války v roce 1876 a náčelník generálního štábu srbské armády, František Alexandr Zach, v té době již sedmdesátiletý. Ve válce přišel o nohu. Byl to jediný Čech, který kdy v zahraniční armádě dosáhl generálské hodnosti.

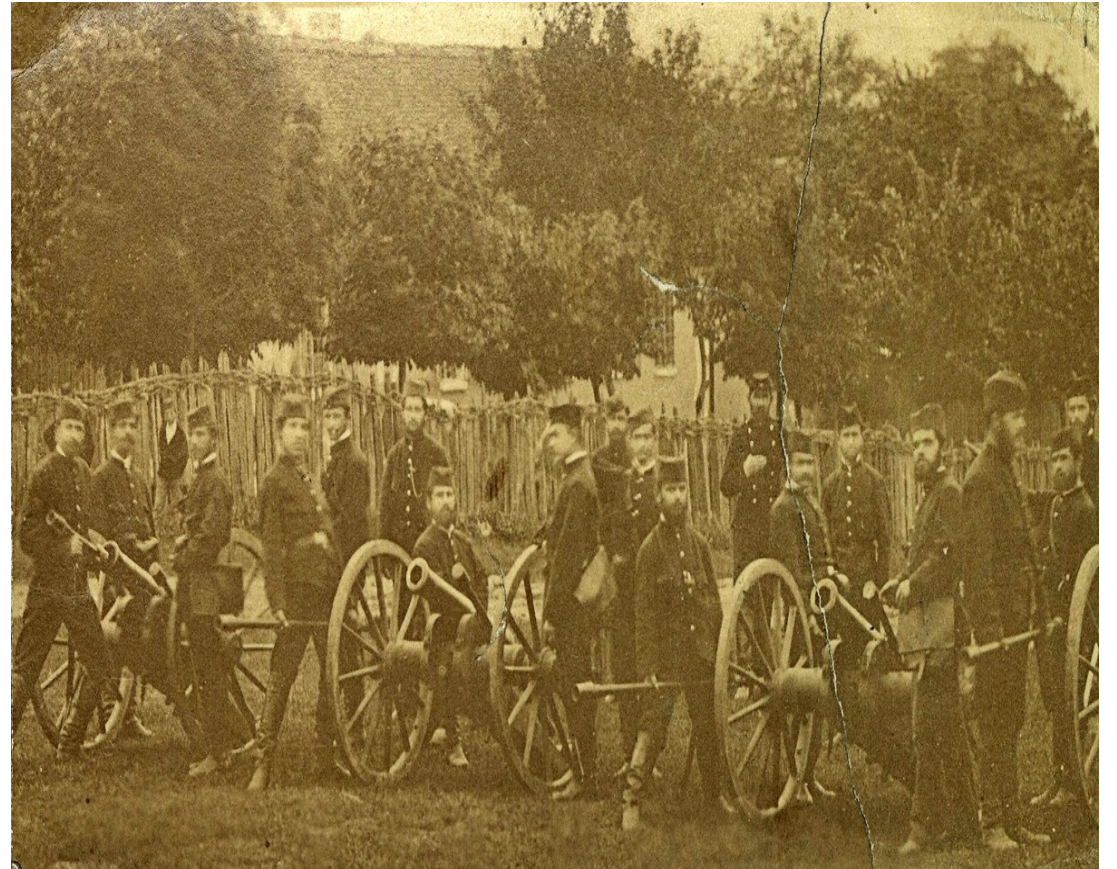

Zatímco srbská armáda utrpěla během války těžké porážky, černohorská armáda nejprve porazila turecké oddíly v bitvě u Vlčího dolu (Vučji do, 28. června 1876), a později i v dalších srážkách.

V bitvě u Fundiny porazila černohorská armáda turecké oddíly poslané z Albánie a získala tak do trvalého vlastnictví dnešní černohorské hlavní město Podgoricu.
Na druhém obrázku je srbská artilerie z doby války v roce 1876.

Car Aleksandr II. na obraze Konstantina Makovského a dobová veduta Zákupů, kde se uskutečnilo jednání mezi carem a císařem Františkem Josefem I.

Čtyři hlavní vyjednávači cařihradské vyslanecké konference: Safet paša, pozdější velký vezír, hrabě Nikolaj Pavlovič Ignat'jev, hrabě Jean-Baptista Alexandr Damaze de Chaudordy a Robert Gascoyne-Cecil, 3. markýz ze Salisbury.

Ruská armáda překonává Dunaj, obraz neznámého autora

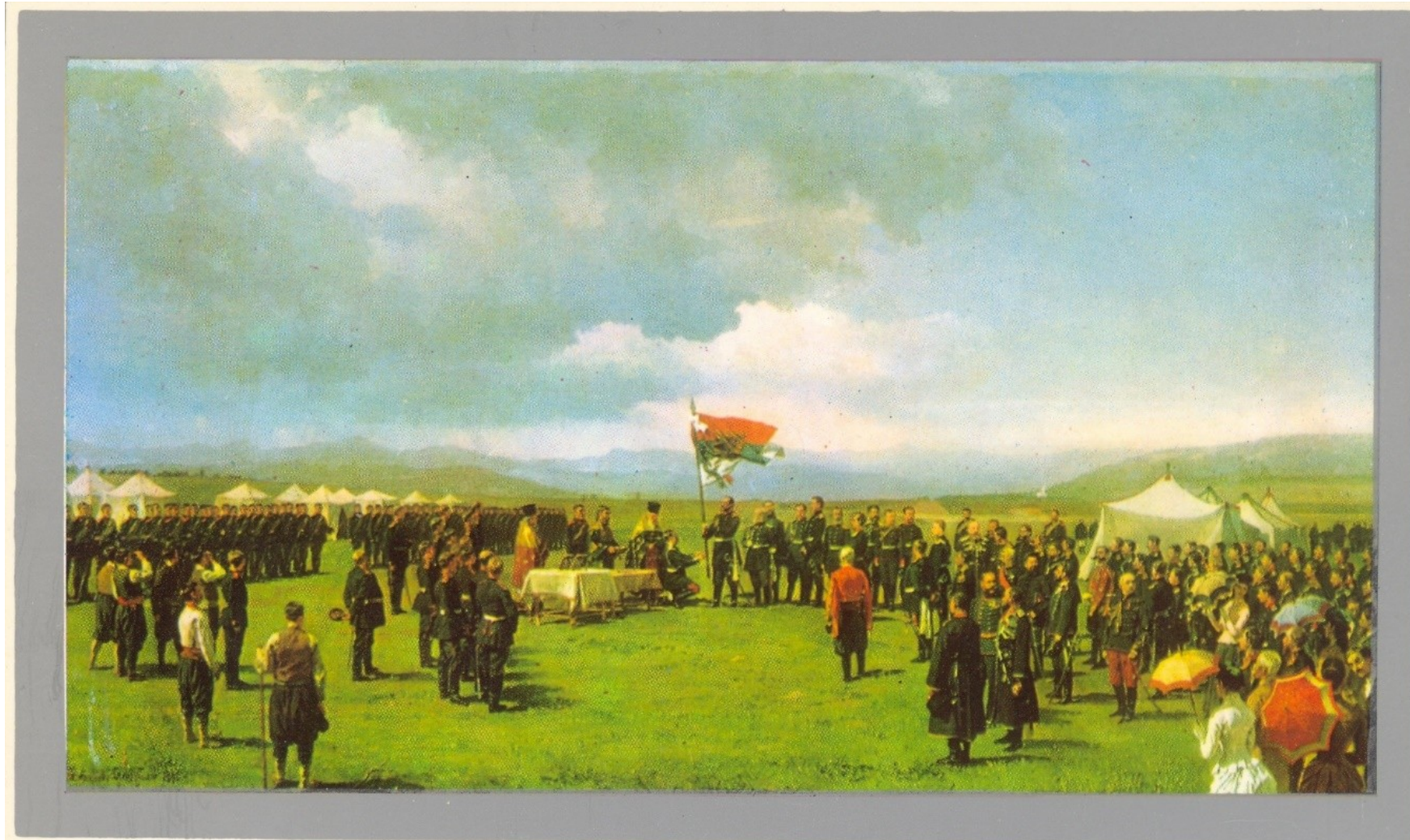

Velitel ruské dunajské armády, velkokníže Nikolaj Nikolajevič, bratr cara Aleksandra, překonává Dunaj. Obraz Nikolaje Dimitrijeviče Dimitrijeva-Orenburgského. Není-li dále uvedeno jinak, jsou obrazy z jeho ruky.

Slavnostní posvěcení a předání praporu družině bulharských dobrovolníků – opálčenců

Turecká posádka opouští dobytou dunajskou pevnost Nikopoli

Ruská gardová pěchota útočí na tureckou pěchotu na výšinách u přístavu Svištov

Útok ruské jízdy. Dílo Viktora Mazurovského

Válečná epizoda. Výtvarník Pjotr Kovalevskij

Ruská vojska vstupují do Veliko Tärnova. Překonávání staroplaninských průsmyků
(A. I. Šarleman)

Srážka u čiftliku Ivanovo

Ruská kavalerie před útokem. P. O. Kovalevski

Dělostřelecká pozorovatelna u Plevna

Úspěšný rumunský útok na jednu z plevenských redut. Dobová kresba

Obsazení grivické reduty před Plevnem

Boje o Plevno přinesly rusko-rumunské armádě nejvíce ztrát

Neúspěšný turecký pokus o opuštění Plevna. Dobová rytina

Poslední boj u Plevna

Obránce Plevna, ghazí (nepřemožitelný, titul dostal později od sultána) Osman paša, byl při obléhání zraněn. V českých zemích, jejichž obyvatelé rusko-tureckou válku bedlivě sledovali, se zpívala písnička: „Osman paša u Plevna, dostal kulku do stehna.“ V brněnském předměstí Slatině donedávna byla hospoda Plevno, pojmenovaná podle této bitvy. Na obraze Dimitrijeva-Orenburgského je zajatý Osman představován caru Aleksandrovi.

Skutečnou tvář války představil na svém triptychu slavný malíř Vasilij Vasiljevič Vereščagin. 1. díl – Před útokem

2. díl – Po útoku

3. díl – Panychida

Vereščagin – Ruské pozice v průsmyku Šipka

Památník bojů na Šipce. Na druhém snímku doc. Ladislav Hladký zaujatě ukazuje, odkud na Šipku útočily turecké jednotky... Foto V. Š.

Hrdina bojů rusko-turecké války generál Michail Dimitrijevič Skobelev. Spolu se svými vojáky byl vždy v první linii.

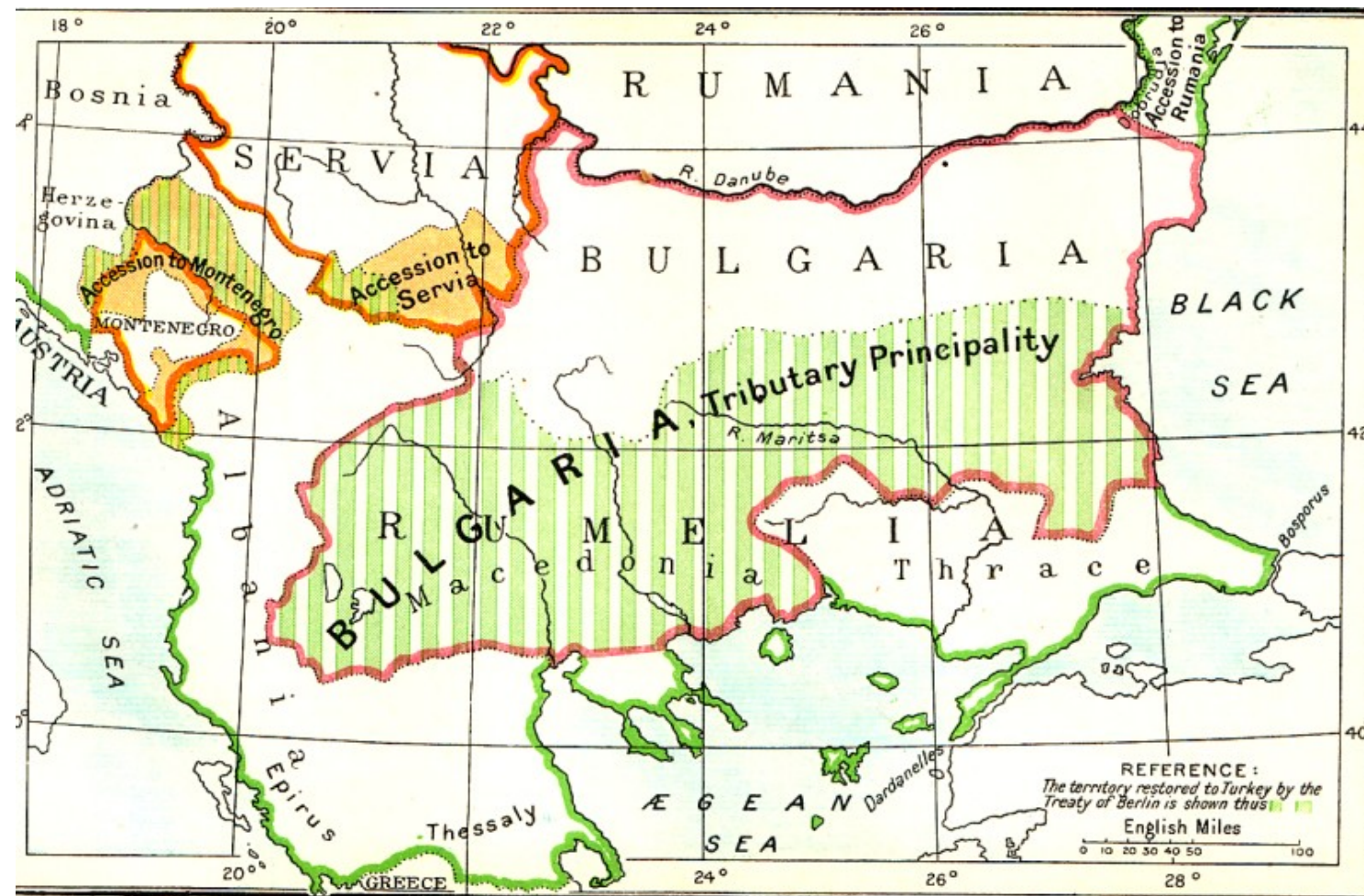

Generál Skobelev při přehlídce po vítězném přechodu Staré planiny.

Mapka nového uspořádání Balkánu po míru v San Stefanu

Zasedání Berlínského kongresu. Olejomalba Otto von Wenera: Sedící vlevo kníže Gorčakov, vedle něj s hůlkou stojí B. Disraeli, uprostřed Gyula Andrassy a Otto von Bismarck, jenž si podává ruku s Pjotrem Andrejevičem Šuvalovem...

Mapa Balkánu po Berlínském kongresu

